XI. évfolyam Celldömölk 1915 február 14. 7. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMÚ FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, [illegible] korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzügyletek.

A háboru és a sertéstenyésztés.

Irta: Blantz Jenő, az Orsz. Sertéskereskedelmi Egyesület alelnöke.

A háboru nehéz feladatok elé állította a közgazdasági életet s ennek főleg azt az ágát, mely az egyre nagyobb arányokat öltő köz-husfogyasztást van hivatva kielégiteni. E szempontból különösen nagy föladat hárul a sertéstenyésztésre, melynek régi, de most különösen aktuális problémáját tolta erősen előtérbe a háboru.

Nagyon megoszlanak ugyanis a vélemények arra nézve, vajjon a sertéstenyésztés beillik-e az intenziv (belső) gazdasági üzembe? — Sokan azt állitják, hogy csak a hus-sertés illeszthető be haszonnal. Sokan azt, hogy a mangalica is. Az előbbiek a németországi viszonyokkal, a hus-sertés szaporaságával és gyors fejlődésével érvelnek, az utóbbiak pedig azzal, hogy Magyarországon alig van gazdaság legelő és hulladékok nélküi, ezeket pedig a mangalica jobban értékesiti, jobban türi a meleget és a többi. Részemről sohse propagálnám egy tenyésztésnél az egyikféleséget a másik rovására. Hosszu évek óta látom, hogy a zsák mindig megtalálja a foltját és a szükséglet, illetőleg a fogyasztás szerint alakul ki mindenütt annak az árunak a produkciója, amire szükség van. Most se változtassuk meg — szerény véleményem szerint — a régi elvet. Tenyésszen mindenki olyan fajta sertést, amilyent tenyészteni viszonyai szerint legalkalmasabb, de *tenyésszen!*

Óriási vidékek, melyek eddig igen nagy tenyészterületek voltak, majdnem teljesen fölhagytak a tenyésztéssel. Ezek főleg Szatmár-, Máramaros-, Ung-, Bereg-, Zemplén- és Szabolcs vármegyék egy része. Itt nemcsak a nagybani tenyésztés szünt meg csaknem teljesen, hanem az ugynevezett paraszt-disznó is megfogyott. Nem is csoda: az oroszok közeledésétől való félelem, a takarmányárak elképzelhetetlen magassága eladásra kényszeritette a tenyésztőket. A paraszt háztartásokból bevonult a férfi. Az árpa, a tengeri kenyérre kell, bizony nem jut a malacnak. Igy aztán itt is lassanként elfogy a sertés. Számosakat nem [illegible] a e téren számokból következtetni kissé tulmerész és talán nagyképü dolog is. De egy bizonyos fogyóban van a sertés. S bár háziállataink leggyorsabban szaporodója, mégis figyelembe kell vennünk azt a körülményt, hogy Galicia jóformán teljesen kiürült, a németországi termelés sem tudja majd ideig födözni belső szükségletét; természetes tehát, hogy tőlünk fogja szükségletét leszerezni.

Összeszedve mindezeket ismételten csak azt hangoztatom: a tenyésztők, ha nehezségek árán is, de tartsanak ki a tenyésztéssel! Meggyőződésem, hogy ezzel nemcsak gazdasági és háztartási, hanem hazafias célt is szolgálnak. — (Éppen e sorok irása közben jelentik Milánóból: Olasz királyi dekrétum eltiltja a kivitelt *disznókban*, szalámiban, elálló hus minden fajtájában és különféle konzervekben. Ez is legyen egyik inditó okunk arra, hogy a sertéstenyésztést el ne hanyagoljuk. — Szerk.)

Zárszámadás.

A Kemenesaljai Takarékpénztár R. T. mult évi zárszámadása megtörtént és az igazgatóság érdekelt ügyfeleinek az alábbi ismertetést adja:

Tisztelt közgyülés!

Intézetünk huszonötödik évi működéséről számolunk be ez alkalommal, midőn az 1914 ik üzletévre vonatkozó zárszámadásunkat, a felügyelő-bizottság jelentése kapcsán jóváhagyás céljából ezennel előterjesztjük.

Megelégedéssel állapithatjuk meg, hogy intézetünk az elmult üzleti évet is fokozatos előrehaladás eredményével zárhatta le, dacara annak, hogy a kitört európai háboru intézetünk tevékenységét és lelkes ügyfeleink nagy részét is a haza védelmére szólitotta.

Ismeretes a t. közgyülés előtt, hogy a magyar kir. kormány a háborus költ-

Hubert János dr. naplója.

Egy hősi halált halt hadnagy emlékiratai.

(Folytatás.)

September 20. A legénység a reggeli miatt már 3 órakor felkelt. Én 5 órakor keltem föl. A paplanom teljesen átázott. Az előőrsöket fél 6 órakor visszavontuk. Az ezredünk oly harcvonalba [illegible] föl, hogy a kilövésünk Kolbuszova [illegible] volt, honnét egy ellenséges ezred volt jelentve. Nem tudom miért, de fél 7 órakor a visszavonulás ismét el lett rendelve s meg is kezdtük a visszavonulást a Visztula folyón keresztül. Przeclaw városon át, Laczky-Breszky községekbe értünk délután 2 órakor. A visszavonulás [illegible] öserdőkön keresztül történt. A hidat a mi embereink csinálták. Nagy eső volt az egé[illegible] visszavonulás alatt. Teljesen átáztam, hi[illegible] szél fujt, mindenki bőrig ázott. A községbe[illegible] azután a legénység sátrat csinált, tábori tüzek gyultak ki, mindenki melegszik és száritja magát. S némi megelégedést kelt, hogy süthetnek, főzhetnek, jó menázsit kapnak. Én is hosszu idő után asztalnál ettem meg vacsorámat, kaptunk egy üveg konyakot, amit hamarosan meg is ittunk. Jó vacsoránk volt. A ruha ugy szárad rajtam, egyedül csak harisnyát tudtam váltani. Ma kaptam 20 kuba szivart is. Az éjjel egy lengyel paraszt szobájában töltöttem, a tyukokkal, házinyulakkal s a háznépével együtt.

September 21. Ma reggel 5 órakor keltünk, a tábori tüzek már korán reggel meggyultak s a bakáink melegitették magukat. Fényüzés számba megy, hogy ma reggel teljes kávét reggeliztem. Ezredünk egész nap táborozott, pihen a hosszas harc után. Bakáink egé[illegible] nap sütnek, főznek, disznót pörzsölnek. Én [illegible]nen ezred ügyeletes tiszt lettem s át vettem a 16 század parancsnokságát arra az időre, mig a parancsnok meggyógyul. Együttal a készültség parancsnoka is lettem s felállitottam két kantonirungs wachot is, melyet este 8—9 óra között meg is vizsgáltam.

September 22. Reggel 5-kor keltem. Az éjjel nem történt semmi. Még ma is tart a pihenőnk. [illegible] négy embert megkötöttem, tisztikara továbbá a generális ünnepélyes összejövetelben két bakát és két őrvezetőt az ezüst vitézségi éremmel tüntetett ki, mert életük kockáztatásával nehéz járőr szolgálatot teljesitettek. A [illegible]ségéhez nagyon is német beszé[illegible] A muzsik a Gotterhaltéval kezd[illegible]ését, melyhez tisztelegtünk és még egy pár nótát játszott. Utánunk a Rákóczi indulót is, melyet a legénység megéljenzett. Délután is játszott ugy a mi, mint a 26-os muzsik. Harci parancsba jött, hogy a muzsik játszon és hogy a legénység közt a jó szellemet táplálják s hogy a visszavonulás csak azért történik, mert tuleröve[illegible] állunk szemben és hogy mi az uj erővel egyesülve kezdjük meg a támadást. Az uj erőt a nagy németektől várjuk.

September 23. Ezredünk még ma is sátrakban pihen s várjuk a parancsot, hogy hova fognak menni. Tegnap is, de ma is lehet hallani, hogy a Visztula partján a tüzérség erősen tü[illegible] A legénység is, de mi is nagyon jól élünk [illegible] a harmadik napja ezen a 20-án jelzett [illegible]ségben, csak a lakosság jajgat, kiket a [illegible]ből csaknem kiszoritottunk s lesznek me[illegible]ve. Délután is erős tüzérségi tüzelést ha[illegible]nk. Három órakor a századdal gyakorlatozni mentem ki s a parancs kiadásánál visszatekintettünk a ma egy hónapja megkezdett harcra. Most egy hónapja volt Polchnónál az első harcunk.

(Folyt. köv.)

ségek fedezésére 6%-os adómentes járadék (hadi) kölcsönt bocsátott ki, melyből intézetünknél 478,400 korona névértékű kötvény jegyeztetett; és pedig azonnali készpénzfizetés mellett 104,250 korona névértékű, részletre pedig 374,150 korona névértékű.

Ezen hadikölcsön jegyzésére intézetünk betétállományából mintegy 300,000 korona vétetett igénybe.

Intézetünk értékpapir állományának növelésére, az év folyamán 2 drb. Szombathelyi Takarékpénztári részvényt vásárolt, továbbá hazafias kötelességét vélte teljesíteni, amidőn a fennt jelzett hadikölcsönből 30,000 korona névértékű kötvényt jegyzett.

Sajnálattal kell bejelentenünk a t. közgyülésnek, hogy intézetünk ügybuzgó igazgatósági tagja és ügyésze dr. Balassa Jenő ügyvéd ur, folyó évi január hó 1-én Budapesten váratlanul elhunyt.

Miután a boldogult intézetünk megalapozásában és vezetésében 13 éven keresztül elévülhetetlen érdemeket szerzett, inditványozzuk a t. közgyülésnek, hogy dr. Balassa Jenő ur emlékét ezen közgyülés jegyzőkönyvében megörökiteni rendelje el.

Az elmult évi nyereségünk 2,373 korona 92 fillérrel kevesebb az 1913. évinél, mert értékpapir állományunk értékét alacsonyabb árfolyamon vettük fel, mint amennyivel a mai értékének megfelelően a törvény megengedett, tehát a kimutatott nyeremény apadás csak látszólagos, miután az értékpapirok emelkedésével intézetünk nyeresége is megfelelő emelkedést fog mutatni, továbbá mert a háboruban küzdő derék katonáink itthon maradott és segélyre szoruló családtagjai, valamint a sebesült katonáink jólétének emelésére és ápoltatására a Vörös Kereszt Egylet czelldömölki fiókjának gyüjtésekor az év folyamán anyagi erőnk és a szükségletek arányában, tőlünk telhetőleg kivettük részünket.

Ezzel befejezvén a lejárt üzletévre vonatkozó ismertetésünket, van szerencsénk a következő forgalmi adatainkat közölni.

Pénztári forgalom: Pénztárállomány az 1913. év végén K 58.164·45. Bevételek az 1914. év folyamán K 6.391.787·26. Összesen: K 6,449.951·71. Kiadások az 1914. év folyamán K 6,420.935·53. Pénztárállomány az év végén K 29.016·18.

Betétek: 1913. év végén a betétek állománya 1079 kvben K 1,452.060·28. Az 1914. év folyamán betétetett 205 kvbe 770.436·60. Összesen: K 2,222.496·88. Az 1914. év folyamán kivétetett 332 kvből K 697.788·79. Marad a betétek állománya 1914. év végén 952 kvben K 1,524.708·09. **Emelkedés: K 72.647.81.**

Váltók: Az 1913. év végén a váltótárca állománya volt 2113 drb. K 1,119.490·81. Az 1914. év folyamán leszámitoltatott 7148 drb. K 2,853.567·16. Összesen: K 3,973.057·97. Az 1914. év folyamán beváltatott 6669 drb. K [illegible] év végén 2592 drb. K 1,031.299·60. **Apadás: K [illegible]**

Jelzálog kölcsönök: Az 1913. év végén az állomány volt 411 drb. K [illegible]. Az 1914. év folyamán folyósittatott 49 drb. K 69.123·—. Összesen: K 675.187·—. Az 1914 év folyamán visszafizettetett 32 drb. K 58.787·—. Állomány az 1914. év végén 428 drb. K 616.400·—. **Emelkedés: K 10.336·—.**

Folyószámla kölcsönök, érték-papir, vagy jelzálog fedezet mellett: Az 1913. év végén levő állomány K 141.327·39. Az 1914. év folyamán kifizettetett K 2.101.466·44. Összesen: K 2,242,793·83. Az 1914. év folyamán visszafizettetett K 2,097.462·96. Állomány az 1914. év végén K 145.330·87. **Emelkedés: K 4.003·48.**

Visszleszámitolt váltók: Az 1913. év végén levő állomány 283 drb. K 291.008·—. Az 1914. év folyamán igénybe vétetett 677 drb. K 489.143·—. Összesen: K 780.151·—. Az 1914. év folyamán visszaváltatott 746 drb. K 651.315·—. Állomány az 1914. év végén 214 drb. K 128.836·—. **Apadás: K 162.172·—.**

A tiszta nyereség felosztására a felügyelő-bizottsággal egyetértőleg és az alapszabályok 46. §-a értelmében a következő inditványt terjesszük elő:

Az 1913. évi nyereség áthozat K 696·10. Az 1914. évi tiszta nyereség K 37.207·23. — K 37.903·33. Az alapszabályok 46. §-a szerint a folyó évi tiszta nyereségből K 37.207·23. Levonva az intézeti ház értékéből leirást K 1.450·—. A fennmaradó K 35.757·23 után számitva,

fordittassék:

10% a tartalék alap gyarapitására K 3.575·72. 10% az igazgatóság jutalékára K 3.575·72. 4% a felügyelő-bizottság jutalékára K 1.430·28. 3% a tisztviselők jutalékára K 1.072·72. 1200 drb. részvény után osztalékul à 8 K, K 9.600·—. A tartalékalap külön gyarapitására K 3.408·28. A nyugdijalap gyarapitására K 2.500·—. Jótékonycélra az igazgatóság belátása szerint elosztva K 400·—. Az 1915. üzletévre vitessék át K 890·61. Összesen: K 36.453·33. Hozzáadva a tuloldalon leirásra szánt K 1.450·—. A felosztott évi nyereség K 37.903·33.

Ezen inditványunk elfogadása esetén az intézeti ház 1,450 korona leirá[illegible] nyugdijalapunk 2,500 korona hozzáadása után 16,000 koronában, rendes tartalék alapunk pedig 16,984 korona hozzáadása után 67.000 koronában fog szerepelni.

Az alapszabályok 30. és 38. §§-ai értelmében kérjük a t. közgyülést egy igazgatósági tagnak két évre és öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre választás utján leendő betöltését és ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak s a tisztviselőknek a felmentvényt megadni méltóztassék.

Czelldömölk, 1915. január 20-án.

Az Igazgatóság:
Pálinkás Géza s. k.
elnök.

Dr. Borsics Béla s. k., *dr. Eső Imre* s. k., *Bojtos János* s. k., *Günsberger Ignác* s. k., *Prins Ferenc* s. k., *Szabó József* s. k., *Szabó Péter* s. k. igazgatósági tagok.

Meghivó.

A Czelldömölki Vöröskereszt-fiókegylet folyó hó 19-én (pénteken) délután 5 órakor a városháza tanácstermében évi közgyülését tartja, melyre

Czelldömölk, 1915. február 13.

Hollósi Hubert apát,
a czelldömölki Vörösk.-fiókegyl. elnöke.

HIREK.

A folyó évre kiadott böjti rendelet szerint nagyszombaton a déli böjti étkezéssel, mely alkalommal tehát húst enni még nem szabad, a böjt véget ér és a további étkezésnél sem a böjt, sem a hustól való megtartóztatása nem kötelező. A kath. egyházi rendelkezések szerint eddig husvét vasárnapjáig tartott a nagyböjt. A magyarnép különben eddig is ugy értelmezte, hogy a föltámadási körmenettel már megszünt a böjt.

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága holnap (15-én) tartja évnegyedes rendes közgyülését, melynek egyetlen nevezetesebb tárgya Abauj-Tornavármegyének átirata nemzetünk önálló államositása tárgyában.

Télisport Czelldömölkön. Ezzel igazán mostohánt bánt el mostani telünk. Ski- és rodli-sportunk nincsen, de volna korcsolyasportunk, ha a hideg jeget fagyasztott volna. A ligetbeli pályán mindössze 3—4 napig lehetett korcsolyázni — ugy a hogy. Miután az egyenetlen rücskös jeget senki sem gondozta, Hrabovszky Mórin ur volt szives gondozása alá venni. A korcsolyázóktól néhány fillért gyüjtött össze, hogy legalább a jég lesöpretését legyen miből fizetni. — Azonban a jég csakhamar elolvadt, nem volt mit söpretni, s az összegyüjtött pénzből megmaradt 4 K 90 fillér. Hrabovszky ur gondolkozott, hogy hová tegye a megmaradt pénzt s ugy találta, hogy arra legille'ékesebb a ligetalap, mert ez költött több száz koronákat a korcsolyató szabályozására. — Átadta a 4 K 90 fillért nekem, én bevételeztem a ligetalap pénztári naplójában, s ezennel köszönettel nyugtázom ugy Hrabovszky urnak, mint mindazoknak, akik az összeget össze adták. Göttmann Bódog főkártész.

A casino Közgyülése. A helybeli casino ma délután 5 órakor tartja meg rendes évi közgyülését a Pápai-utcában levő saját helyiségében.

Jegyzőválasztás. A kemenesmagasi [illegible] megüresedvén, annak betöltése, mint értesülünk, március 20-án délután fog választás utján megtörténni. Ugy tudjuk, hogy a pályázók között Dezső Lajos czelldömölki adóügyi jegyzőnek van legtöbb kilátása, akinek rokonszenves egyénisége s humánus nézetei leginkább imponál Kemenesmagasi és Szergény községek választó polgárainak.

Uj körjegyző. Városszalónakon Pum Ferenc segédjegyzőt egyhangulag megválasztották körjegyzőnek.

Sorozás. Azok a fiatal koru népfölkelők, akik a folyó évben töltik be 19, 20- és 24. évüket, vagyis akik 1896, 1895 és 1891. évben születtek és a községi és körjegyőségek által már összeirattak, az alábbi programm szerint kerülnek a helybeli Griff-szállóban sorozás alá: Február 18-án Alsóság, Czelldömölk-vidéki, Boba, Kisfocsk; február 19-én Egyházaskesző, Nagysimonyi, Pápócz, Vönöck; február 20-án Jánosháza nagyközség, Jánosháza-vidéki, Kemenesmagasi; február 22-én Czelldömölk nagyközség, Magyargencs és az ostffyasszonyfai körjegyőségek.

Lóosztályozás. Járásunk területén március hó 25, 26 és 27-én lóosztályozás lesz. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet szerint a következő szabványos árakat állapitottam meg: hátaslóért 850 K, nehéz hámoslóért 1000 K. Az osztályozásnál esküttevő bizottság is fog közreműködni, amely a kevésbbé vagy értékesebb állatok árait a fenti szabvá[illegible]

Hátralékban előfizetőink figyelmébe! Kérjük hátralékban levő vidéki előfizetőinket, a lapunk mai számához mellékelt postutalványnak felhasználásával hátralékban levő előfizetésüket beküldeni sziveskedjenek.

Február 18-dika nevezetes nap lesz! E napon kezdődik Németország és Anglia között egy uj háboru, amelyet Németország nyiltan és gavallérosan az egész világnak bejelentett. A hatalmas német birodalom megkisérli Anglián elzárni a nagyvilágtól, hajóforgalmát megbénitani és a kiéheztetés problémáját az angolokkal gyakorlatilag is megismertetni. Mert nem Németország kiéheztetésének megakadályozása, ami különben sohasem sikerült volna, hanem a háborus esztek gyorsitására, a végleges diadal siettetésére szükséges a legnagyobb ellenfél köreit alaposan megzavarni. — A németek e szavakkal szoktak egymástól elbucsuzni: Isten verje meg Angliát! Mi magyarok pedig magyarán ezekkel a szavakkal folyamodunk Istenhez: Rontsd meg ellenségeinket, akik üldöznek bennünket!

A hadiadó. Az 1914. évi XLVI. t. c. 1. §-a alapján hadiadót tartoznak fizetni mindamaz egyének, akiknek a mult évben 20 ezer koronát meghaladó összjövedelme volt. A pénzügyigazgatóságok most már elrendelték az ily nagyjövedelmü adózók összeirását, melynek alapját a folyó hó 28-ig az illető községi elöljáróságnál leadandó vallomás képezi. A vallomásadás részleteit és módját a pénzügyigazgatóság által kiadott hirdetmény ismerteti.

Adományok. A vasuti üditő állomás részére a hét folyamán a következő adományok tétettek: Bisiczky Ödönné 10 kg. cukor, dr. Király János 3 üveg bor, dr. Deutsch Samuné 5 üveg bor és 1 kg. kávé.

A sebesült katonáknak az alábbi adományok folytak be: Horváth Lajosné 1 kenyér, 1 sonka és tea, Nagy Dénes 1 kenyér, Rosenberger Mórné 1 ing, 3 pár fuszekli, Günsberger Ignácné 3 üveg rum, özv. Rosenthal Lipótné 5 K, özv. dr. Balassa Jenőné az összes katonáknak bor.

Asszonyi üzenetek. A világ minden részéből érkeznek rokonszenvező nyilatkozatok a Feministák Egyesületéhez Asszonyok küldik, meleg asszonyi szivek sugallta üzenetek ezek, amelyek a békés jövő reményében a világ asszonyai közötti szolidaritást akarják erősebbé tenni. Ezeket az üzeneteket közli »A Nő« feminista folyóirat februári száma. Hosszu cikket szentelnek ebben a számban Florence Nightingalenek a sebesültek ápolása szervezőjének emlékére. Stephani Elza irónő filozófiai magaslaton álló cikket irt e számban a »Nő háborus mérlegéről«, avval foglalkozván, mit veszitett és mit nyert a nő a háboru következtében. Dr. Salgó Jakab egyetemi tanár a gyermekek nyilvános szerepléséről ir. Mrs. Carrie Chapman Catt pedig az amerikai nők választójogi győzelmeiről. Érdekes cikk jelent meg a női Röntgen-assistensek szerepeiről a háboruban. Mrs. Charlotte-Perkins-Gilman »Magda Margit« cimü regénye sok érdekes, külföldi adat és illusztrációk egészitik ki a magyar nőmozgalom hivatalos lapjának e számát. Mutatványpéldányokat bárkinek küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Mária Valéria-utca 12.) ahova előfizetési dij is (egész évre 5 K, félévre 2·50 K,) küldendő.

Budapestre szóló levelezések cimzése. A m. kir. posta és távirda igazgatósága közli: A székesfővárosban a millionyi lakosság, számos közhivatal és magánvállalat részére szánt hatalmas arányu levelezések tömegének kézbesitése, harmadnál több postahivatal között oszlik meg. A levélkézbesités e megosztása rendkivül előnyös a közönségre, ha a levelezés teljes pontossággal van megcimezve, mert az ilyen küldeményt *gyorsan* is, *pontosan* is lehet kézbesiteni, annak, akinek a feladó szánta, viszont a hiányos, olvashatatlan vagy téves cimzésü levélküldemények sok esetben természetszerűen késnek, mert a postaalkalmazottak emlékezetből nem tudhatják, hogy a számos budapesti kereskedő, iparosság, egyesület stb. közhivatal és más közintézet melyik postahivatal utján jut postaküldeményei birtokába, másrészt pedig azért, mivel az irányitóknak a postahivatalban és a robogó vonaton nincs idejük arra, hogy folyton a segédkönyvekben kutassanak, mert különben garmadaszámra késnének a szabatosan és jól cimzett küldemények is. Aki nem, cimez pontosan, nemcsak a maga levelét teszi ki veszélynek, hogy az célját téveszti, de akaratlanul másnak is kárát okozza. Általános elvnek tekintsük, hogy mindenki abba a helyiségbe (üzletbe, lakásba, hivatalba) cimezze és cimeztesse a küldeményt, ahol annak a kézbesitését kivánja, tehát a szokásos cimadatokon kivül a közigazgatási kerület számának, az utcának (utnak, térnek) házszámnak, az emelet és ajtószámnak jól olvasható, pontos kirása is szükséges. Arra kérjük tehát a levelező közönséget, hogy különösen a Budapesten kézbesitendő postaküldeményeit a saját és a köz érdekében a fentiek szerint, teljes pontossággal cimezze és erre ismerőseit, üzletfeleit és ügyfeleit is késztesse. Ajánlatos, hogy az, aki cimfejes levélpapirost használ erre saját levélcimét is rányomassa.

Mozi. A Kynematograf világában szenzációs ujdonságot képez Saramos, ez az izgalmas kalandokban gazdag óriási regény, amelyet a helyi Apolló-mozi gyönyörködtetésünkre most beszerzett. A darab eseményei idegizgató oroszlán-, tigris- és párducvadászatok sorozatából áll, melynek keretébe remekül illeszkedik bele egy tulérzelmes szerelmi történet. A fővárosi Omnia mozgó eme nagysikerü darabjáról igy-irt a Pesti Hirlap; Legtöbb jelenete, tájfölvételei, világitási és fényeffektusai, az indus éjszaka misztikus szépségei, az óceán néma tükröződése és az ezer veszedelem között felvett vadász és hajójelenetek a mozitechnika megnézni való csodái, amelyek a bizvást legjobbak azok között, amiket e téren eddig már produkáltak. A darab iránt nálunk is rendkivüli érdeklődés mutatkozik.

Szibéria hómezején. Két magyar vitéz, az ostffyasszonyfai Balogh Samu és Szakács János, akik a 83. gyalogezredben küzdöttek, messze keletről, a Csendes óceán partján fekvő Vladivostok melletti kis falucskából, Nikolsk-Ussurisk-ből irtak haza szüleiknek, ahol mint hadifoglyok elmélkednek hazájuk sorsa felett. A két legény felől hozzátartozóik már 5 hónap óta mit sem hallottak s igy örömmel vettek tudomást életben létükről. A levelezőlap 29 nap alatt tette meg a sok ezer kilométeres utat.

Veszteségünk. A legutóbbi veszteségi kimutatás az alábbi járásunkbeli katonákra vonatkozó adatokat tünteti fel: Kardos Kálmán 1895 Czelldömölk, beteg; Németh Tamás Boba 1881. beteg; Bágits Károly Ostffyasszonyfa, sebesült; Horváth Sándor Kemenesmagasi, sebesült; Kiss Sándor Kemenesmihályfa, sebesült.

Nyugdijmegállapitás. A körjegyzők nyugdijválasztmánya dr. Radó Gyula vármegyei főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, melyen Belső József elhunyt kemenesmagasi körjegyző özvegyének évi nyugdiját 814 koronában állapitotta meg. Ezt a határozatot tegnapelőtt az állandó választmány is megerősitette.

Magyar gazdáink a háborus években. Darányi Ignác v. b. t. t., volt földmivelésügyi miniszter, az országos magyar gazdaszövetség elnöke, a szövetség közlönyében buzditó fejtegetést irt, melyben pillantást vet a gazdák háborus kötelességére, megállapitván, hogy a föld népe az ország nehéz küzdelmében példás hazafisággal teljesitette a rá váró feladatot. A *jövőről* a többi közt ezt irja: A világháboru, melyet ma átélünk, nem folyik le nagy tanulságok nélkül. E tanulságok közül talán a legnevezetesebb az, hogy a magyar föld következetesen hirdetett védelme nemzeti fönmaradásunk első föltétele. Az 1915. évre óriás feladat megoldása vár a gazdákra. A legsajátabb önérdekünk is ugyan a többtermelésre utal bennünket. Tudom, hogy a termelés költsége mily aránytalanul fokozódott. Tudom, hogy gazdaságunk müvelésében egyik nehézség a másikat éri. De azért mégis azt mondom, hogy a termelés fokozásában meg kell mozgatni minden erőnket, nem lehet kiméllni semmi áldozatot. Harcba vonult katonáink táplálkozásának szenvedni semmi szin alatt nem szabad. Ebben a törekvésben munkás lehet minden gazdatársunk. Fölhasználva az enyhébb időjárást, szántsunk tavaszi alá, amennyit csak lehet, a trágyakihordás, ahol csak közvetetlen célja nincs, későbbre maradhat. Készleteket ne gyüjtsünk és ne tartsuk vissza, de szorgosan őrizzük meg a tavaszi vetőmagot, ahol pedig nincs, szerezzük meg mielőbb a szükségletet. Vessünk tavaszi buzát és árpát, vessünk tengerit, burgonyát, pohánkát, hüvelyeseket, kölest stb. mennél többet. Termeljünk bőven zöldségfélét is. Tartsuk fönn sértetlenül állatállományunkat és különösen oltalmazzuk a fiatal jószágot. Ne legyen egy nap se gazdaságunk vitelében, amelyen erről az érdekről megfeledkeznénk. Minden gazdatársunk szobájának falára egy táblát kellene fölfüggeszteni, hogy ezt a nagy szempontot el ne felejtse.

A pécsi kormányhatóság a következő figyelemreméltó rendeletet adta ki a kerületi tanfelügyelőknek: »Nagy sulyt helyezünk arra, hogy a történeti órákon a háboru ideje alatt ne a tanteremben előirt tananyagra fektessék a fősulyt, hanem elsősorban a mai háboru eseményeinek a megértetésére. Távol kell tartanunk ugyan az iskolától mindazt, ami a gyermekben más népek iránt gyülöletet keltheture, szükséges azonban, hogy fiaink büszke önérzettel vallják magukat oly nép gyermekeinek, amely ügyért önfeláldozó hősiességgel kész harcba szállni a tulnyomó erővel szemben is. E nagy idők jelentőségéről beszélnünk kell minden alkalommal bizonyos ünnepi emelkedettséggel. Ezt meg kell tenni akkor, ha ezáltal a tanterv szerinti tanitásban hézagok állanának is be«.

A szuezi csatorna kérdése minden ujságolvasó embert érdekli, azért arról a következőket kell tudnunk: A Konstantinápolyban 1888. október 29-én kötött konvenció (szerződés) első szakasza értelmében a csatornát háboruban és békében bármely nemzet hadi vagy kereskedelmi hajója szabadon használhatja. A csatornának ez a szabad használata sem háboruban, sem békében nem korlátozható. A csatorna semmi körülmények között sem vehető blokád (ostromzár) alá. Háboruban, még ha Törökország volna is az egyik hadviselőfél, sem a csatorát, sem a csatorna két bejáró öblét — szárazföldtől számitott három tengeri mérföldön belül — háborus célokra felhasznl nem szabad. A konvenció 8. és 9. pontja pedig ugy rendelkezik, hogy az előirt szabályok megtartásáról való gondoskodás az egyiptomiak feladata s a különböző nemzetek Egyiptomban tartózkodó konzuljai (államképviselői) vannak a megfelelő intézkedések megtételével megbizva.

Románia szomszédállamunk, amelynek semlegessége a háboru alatt nagyfontosságu. Nem fölösleges tehát tudnunk, hogy az 1912. év végén végzett népszámlálás szerint 1912. december 19-én Románia lakossága összesen 7,234.819 lélek volt; ebből 3.655.573 férfi és 3,579.346 nő. Az 1889. évben tartott előző népszámlálás óta Románia lakossága 1,278.229 lélekkel azaz 21·5 százalékkal szaporodott. [illegible] Az osztrák és a magyar birodalomnak mintegy 80.000 tanitója közül legalább 20.000 a bevonultak száma. A veszteségi lajstrom kimutatása alapján több mint 900 elesett tanitót mutatnak ki az osztrák tanügyi lapok. A bécsi tanitók közül 1400-nál több teljesit katonai szolgálatot.

Élelmiszeruzsorások. Budapestről jelentik: Az élelmiszer ára minden panasz, fölszólalás, minden hatósági intézkedés ellenére hallatlan mértékben megkelmik. Budapest Eldoradója (»aranyországa«) lett a minden rendű és fajú élelmiuzsorának. A galiciai menekültek nagy része tőkével jött Bpestre. Egyike-másika százezreket hozott és se szeri, se száma azoknak, akik tízezreket forgatnak. Mert az természetes, hogy a tőke érvényesülni akar s az érvényesülés legkönnyebb utja az élelmiszerpiac. A galiciaiak minden készletet összevásárolnak s vidéken biztos helyre rejtik s elvonván a fogyasztás elől, hallatlan fölszöktetik az árakat. Nemcsak a hust, szalonnát, zsirt, szárazfőzeléket, hanem még a makarónit is sikerült fölverni. Azonban lisztben, tengeriben, takarmányban, bőr-és ruhaáruban is folyik ez az üzérkedés, mely következéseiben folytogatja nemcsak Budapest, hanem az egész ország lakosságát. — Sajnos, Magyarországnak vannak — nem mondjuk: fiai, de *lakói*, akik nem emelkedtek e nagy idők magaslatára. Ezek az emberek külön háborut viselnek, de nem ellenségeinket rontják, hanem bennünket nyomorgatnak.

A zab ára hivatalosan, miniszteri rendelet alapján, métermázsánként 24 koronában megállapittatván, ennél magasabb áron tehát zabot eladni nem szabad.

Szalonna — mint belépodíj. Eredeti módját gondolták ki a temesmegyei ujszentesi hölgyek annak, hogyan lehet szalonnát gyüjteni a harcoló katonáink számára. Háborus délutánt rendeztek — szalonna belépő-dijjal. Az eredmény 70 kiló firom fagyos szalonna, amelyet Oláh Károlyné állami tanitónő, az akció kezdője, a Hadsegitő Hivatalnak ajánlott föl azzal, hogy juttassa el a Kárpátokba vagy Bukovinába, ahol derék katonáink annyira sóvárognak a jó magyar szalonna után.

Az orosz postaigazgatóság közhirré tette, hogy a Németországban, Ausztriában és Magyarországban levő orosz hadifoglyok számára pénzküldeményeket elfogad Legnagyobb összeg 300 rubel; a rubel árfolyama 2 K 41 fillérben állapittatott meg. A pénz postautalványon küldhető.

A drótlaban táviró látszólag egyszerü és mégis oly komplikált hirszolgáltató a hadban álló sereg és a tengerészet részére. E modern szerszám igen nagy távolságokra dolgozik és ami legfontosabb, még titkosabb és megbizhatóbb, akár a rendes táviró. A drótvezetéket ugyanis szét lehet rombolni, a drótláviratot mellékvezetéken el lehet fogni, a drótlaban táviró mai tecknikai tökéletessége mellett mindez lehetetlen. Éppen napjainkban találták meg a módját annak is, hogy az ellenség föl ne foghasson olyan telegrammokat, melyek nem neki szólnak. Ez pedig nagyon fontos dolog, minthogy az eredményes hadviselés egyik föltétele, hogy a hadvezér hirszolgálata tökéletes legyen. Csak ha a különböző hirszolgáltató módozatok csakugyan hibátlanul működnek s ha a lehető legteljesebb mértékig ki vannak aknázva, csak akkor lehet nyugodt a hadvezér, hogy parancsai, melyektől ezrek élete és sorsa függ, ugy repülnek keresztül a csatatéren, ahogy az elengedhetetlen érdeke a korszerü hadviselésnek: gyorsan, biztosan és megbizhatóan.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Meghivó.

A Kemenesszentpéteri Fogyasztási Szövetkezet 1915. évi február hó 22-én délután 1 órakor a szövetkezet helyiségében

rendes közgyülést

tart, melyre a szövetkezeti tagok tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése s ennek tárgyalása.
2. Mérleg-számla előterjesztése az 1914. évről.
3. Az 1914. évre szóló felmentvény megadása.
4. A jövedelem feletti intézkedés.
5. Felügyelő bizottság választása.
6. Inditványok.

Az 1914 évi zárszámadás az üzleti helyiségben a szövetkezeti tagok által betekinthető.

Kemenesszentpéter, 1915. febr 11.

Az Igazgatóság.

Világháboru térképe

ujabb javitott és bővitett kiadás, jó minőségü erős papiron

1 korona 50 fillér.

Tartalmazza az összes háborubán álló és semleges szomszédos államok térképét, u. m.: Ausztria-Magyarország, Németország, Oroszország, Franciaország, Angolország, Belgium, Svájcz, Ázsiai és Európai Törökország, Kaukázus, Perzsia, Bulgária, Románia, Szerbia, Görögország, Montenegro, Krimsziget, Egyptom, Szuez-csatorna, stb.

Kapható: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében.

Hornyolt cserép és falitégla

készletemet kiárusitom **jutányos áron mig a készlet tart.**

Hornyolt cserép 1000 db. 50 K.

Kátra ...ott 1000 db. 56 K.

... pártfogást kér

Özy... Györgyné

Czelldömölk.

Követelje azonban, hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, mint »ép oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek:

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K.
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K.

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Egy jó karban levő cserép-kályha olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban

Eladó takaréktüzhely

Egy csinos, kitunően jó, virággal diszitett, zománcos asztal-takaréktüzhely, miután tulajdonosa egy nagyobbat óhajt beszerezni, olcsón eladó. Bővebb felvilágositást lapunk szerkesztősége nyujt.

Támogassuk az

Auguszta

alapot!

Jótékonycélra eredeti ezüstöntvény darabja 5 korona.

Tervezte és készitette Zutt iparművészeti tanitó.

Az Auguszta-alap igazgatósága megbizásából kapható: Lilienthal Fülöpnél Czelldömölkön.

Sanitas

szoba-gőzfürdő teljesen jó karban olcsón azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

matott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.